

Arkivbeskrivning

Dokumentattribut	Information
Senaste ändringsdatum	2025-05-05
Diarienummer	MTM-H 2025/193

Inledning

Denna arkivbeskrivning har upprättats i enlighet med 6 § arkivlagen (1990:782) och Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS) 1991:1, ändrad genom RA-FS 2019:2. Arkivbeskrivningen är även en beskrivning av myndighetens allmänna handlingar i enlighet med kraven i 4 kap. 2§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Verksamhet och organisation

Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) är en enrådsmyndighet under Kulturdepartementet. MTM:s uppdrag är att vara ett nationellt kunskapscentrum för tillgängliga medier och arbeta för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

MTM:s organisation

1 januari 2020 genomfördes en större omorganisering. Då bildades fem nya enheter. I augusti 2025 införs en sjätte enhet.

- Användarstöd
- Lednings- och verksamhetsstöd
- Medier och tjänster
- Omvärld och samverkan
- Rättsenheten (från augusti 2025)
- Utvecklings- och förvaltningsstöd

Ledningen

Myndigheten leds av en generaldirektör. Myndigheten har en ställföreträdande myndighetschef som utses av generaldirektören.

Varje enhet leds av en enhetschef. Alla medarbetare, förutom generaldirektören, tillhör administrativt en enhet.

Som stöd för myndighetens ledning utser generaldirektören en ledningsgrupp. Ledningsgruppen består av ställföreträdande myndighetschef, myndighetens enhetschefer samt HR-ansvarig.

Råd och nämnder

MTM har tre råd och två nämnder kopplade till sin verksamhet:

- Vetenskapliga rådet
- Brukarrådet
- Insynsrådet
- Taltidningsnämnden
- Punktskriftsnämnden

Arkivverksamhetens organisation

Ansvar för MTM:s arkivverksamhet ligger från och med augusti 2025 på Rättsenheten. Ansvar låg tidigare på Lednings- och verksamhetsstöd. Ansvar för myndighetens diarium ligger på Rättsenheten.

Ansvar för dataskydd och informationssäkerhet ligger från och med augusti 2025 på Rättsenheten. Ansvar låg tidigare på Utvecklings- och förvaltningsstöd.

Kortfattad historik

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) bildades 1980. Myndigheten tog då över huvudmannskapet över Synskadades riksförbunds bibliotek, tidigare De blindas förenings bibliotek. Detta bibliotek grundades 1892 av Föreningen för blindskrift. 1912 tog De blindas förening över verksamheten.

Handlingar från verksamheten före 1980 finns inte kvar hos MTM utan lämnades över till Synskadades riksförbunds arkiv och museum år 2015.

Från och med den 1 augusti 2010 ingår Taltidningsnämnden i Talboks- och punktskriftsbiblioteket/Myndigheten för tillgängliga medier.

Taltidningsnämnden var en statlig nämnd mellan åren 1988 och 2010.

Den 1 januari 2013 bytte TPB namn till Myndigheten för tillgängliga medier.

Från den 1 januari 2015, då stiftelsen Centrum för lättläst lades ner, ingår LL-förlaget och 8 Sidor i Myndigheten för tillgängliga medier.

Från den 1 januari 2020 är MTM lokaliserad i Malmö. En del av myndigheten (8 Sidor) är fortsatt kvar i Stockholm.

För mer historik för TPB se Arkivbeskrivning för Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) daterad 2015-03-24, dnr MTM 2015/136.

Exempel på allmänna handlingar hos MTM

Nedan följer exempel på vilka slags allmänna handlingar som finns i MTM:s arkiv.

Kärnverksamhet

Rapporter, forskningsöversikter och användarundersökningar

Ansökningar och beslut om statligt stöd för taltidningar

Tidningar och tidskrifter som MTM ger ut

Mötesanteckningar från nämnder, råd och referensgrupper.

Styr- och stödverksamhet

Beslut av generaldirektör och enhetschef

Årsredovisning, budget och andra ekonomiska handlingar

Avtal och handlingar rörande inköp

Personalhandlingar.

Sökingångar till MTM:s allmänna handlingar

Diarium

Tidsperiod	Förvaringsenhet	Kommentar
1980-2006	Papper	Diariet samt tillhörande ärenden är arkiverade på papper.
2006-2010	Egenutvecklat system i en Access-databas	Diariet finns digitalt. Ärendena är arkiverade på papper.
2011-	W3D3	Diariet och ärendena finns digitalt. En del handlingar finns på papper. Skannad kopia av pappershandlingar finns i W3D3.

Serier i diariet

Från 2011 och framåt har MTM:s diarium delats upp i olika serier, se listan nedan. Inom parentes är diarie-/ärendenumrens uppbyggnad.

2011-2013

- Talboks- och punktskriftsbiblioteket (A år/löpnummer)

2014-2024

- Myndigheten för tillgängliga medier (MTM år/löpnummer)

2025 tills vidare

- Huvudserie (MTM-H år/löpnummer)
- Personal (MTM-P år/löpnummer)
- Visselblåsningar (MTM-V år/löpnummer)

Avtalskatalog

MTM har en avtalskatalog där pågående leverantörsavtal finns sökbara.

Arkivförteckning

MTM:s pappersarkiv förvaras hos TAM-arkiv (Tjänstemäns och akademikers arkiv). MTM har kvar ansvar och ägandeskap över arkivet.

Arkivförteckningarna är publicerade på webben och går att söka via Klara arkivsök.

1980-2012 är arkivet förtecknat enligt Allmänna arkivschema under arkivbildaren Talboks- och punktskriftsbiblioteket.

Från 2013 är arkivet förtecknat enligt processbaserad arkivredovisning under arkivbildaren Myndigheten för tillgängliga medier.

Klassificeringsstruktur

1 januari 2013 övergick MTM till processbaserad arkivredovisning. Första klassificeringsstrukturen användes 2013-2024.

Under 2024 gjordes en större översyn av klassificeringsstrukturen och från och med 1 januari 2025 används en ny klassificeringsstruktur.

Informationshanteringsplan

I MTM:s informationshanteringsplan framgår vilka allmänna handlingar MTM hanterar, var de förvaras och hur de gallras och bevaras.

Informationshanteringsplanen finns tillgänglig på www.mtm.se.

Tekniska hjälpmedel för att ta del av allmänna handlingar

MTM har inga tekniska hjälpmedel som enskilda själva kan få använda för att ta del av allmänna handlingar.

Inskränkningar i arkivets tillgänglighet genom sekretess

Rätten att ta del av allmänna handlingar kan begränsas av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). De bestämmelser som tillämpas av MTM rör exempelvis:

- Personalsocial och personaladministrativ verksamhet
- Uppgifter om enskilda i biblioteksverksamhet
- Myndighets affärs- och driftförhållanden
- Enskildas affärsförbindelser med myndigheter
- Hälsa och sexualliv.

Upphovsrättsligt skyddat material

MTM hanterar upphovsrättsligt skyddat material i sin verksamhet.

Offentlighetsprincipen har företräde framför upphovsrätten vilket innebär att allmänna handlingar, efter sedvanlig sekretessprövning, ska lämnas ut enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen även om de har upphovsrättsligt skydd.

Exemplar av tillgänglig litteratur som MTM producerar enligt 17-17 f §§ upphovsrättslagen är litterära verk enligt upphovsrättslagen. Dessa exemplar är dock inte allmänna handlingar. Detta följer av det så kallade biblioteksundantaget i tryckfrihetsförordningen (2 kap 14 § 1 st 3 p TF).

Bevarande och gallring

MTM tillämpar Riksarkivets föreskrifter för gallring. I MTM:s informationshanteringsplan framgår det vilka generella och myndighetsspecifika föreskrifter som tillämpas. Informationshanteringsplanen finns tillgänglig på www.mtm.se.

Överlämnande arkiv till MTM

I samband med att taltidningsnämnden blev en del av MTM år 2010 överlämnades nämndens arkiv till MTM. Taltidningsnämndens arkiv är förtecknat som en egen arkivbildare.

Leveranser till arkivmyndigheten

Inga leveranser har gjorts till Riksarkivet.

Övriga arkiv med koppling till MTM/TPB

Polly Edmans arkiv förvarades tidigare hos TPB men har överlämnats till Kungliga biblioteket.

De blindas förenings arkiv förvarades tidigare hos TPB men överlämnades till Synskadades riksförbunds museum i april 2015.

Arkiv från Centrum för lättläst, där 8 Sidor och LL-förlaget tidigare ingick, finns hos Kungliga biblioteket.

Uppgifter MTM regelbundet hämtar/lämnar till andra

MTM hämtar och lämnar regelbundet uppgifter till/från andra. Nedan följer några exempel.

- Metadata till/från Kungliga biblioteket (genom Libris)
- Insamling av uppgifter vid användarundersökningar
- Rapportering till andra myndigheter
- Överlämning av underlag vid extern revision
- Yttranden över remisser och svar på enkäter
- Pressmeddelanden, nyhetsbrev och webb.

Myndighetens rätt till försäljning av personuppgifter

MTM har ingen rätt till försäljning av personuppgifter

Om du har frågor om MTM:s arkiv och allmänna handlingar

De anställda som arbetar med arkiv- och informationshållningsfrågor på MTM kan ge närmare upplysningar om myndighetens allmänna handlingar, deras användning och sökmöjligheter. Myndigheten kan kontaktas bland annat genom e-post och telefon. Kontaktuppgifter finns på www.mtm.se.